

<http://www.eduonline.ua.es/aula>

Alacant, 1 de juliol de 2004

Alicante, 1 de julio de 2004

EXPLORACIÓ FONOLÒGICA BASE. UNA APLICACIÓ DE LES TIC PER A L'EXPLORACIÓ FONOLÒGICA

JOSEP VAÑÓ BENEYTO

pepva@alcoi.com, CP El Romeral (Alcoi, Alacant)

JOSEP LLUÍS SANUS CASTELLÀ

RESUM:

Es tracta d'un material per al treball diari de valoració del mestre d'Audició i Llenguatge, va sorgir com una necessitat al no disposava per d'un material adient i motivador, les col·leccions de targetes són poc motivadores per als alumnes . Després d'utilitzar-lo amb els alumnes del centre vam pensar en donar-li un format més complet i al temps fàcil d'utilitzar per el reeducadors, per la qual cosa sols cal col·locar el CD a l'ordinador i començar. Totes les pantalles tenen só i animació per mantenir l'atenció de l'alumne. Al temps que es llegeix la comunicació es mostrarà el material.

1 INTRODUCCIÓ

Aquest model d'Exploració fonològica ha sorgit com una necessitat per l'elaboració del treball quotidià del mestre especialista en Audició i Llenguatge, doncs al mercat no hi ha elements adequats per als xiquets valenciàno-parlants. Hom ha estimat que el elaborar un registre fonològic bàsic en valencià pot ser una eina per al treball i un punt d'inici per començar a desenvolupar-ne d'altres més acurades.

Aquesta Exploració tracta de ser un material que amb simplicitat per al professional i de manera atractiva per als alumnes ens facilite el treball. No recull un estudi exhaustiu de tots els fonemes, tracta d'estudiar aquells que podem considerar "bàsics" per aconseguir progressivament un domini de tot l'espectre fonològic.

De l'ús realitzat a l'aula, podem dir que aquest material aconsegueix mantenir l'atenció i col·laboració dels alumnes al llarg de tota l'exploració.

Es tracta d'una proposta a millorar, és un punt d'inici.

2 OBJECTIU:

L'objectiu fonamental per l'elaboració d'aquest registre ha segut el disposar d'una eina per registrar/explorar els nivells de competència fonològica dels xiquets i xiquetes i la seua progressió; així com, en determinats casos, poder detectar i enregistrar possibles alteracions / trastorns a la parla.

3 CARACTERÍSTIQUES TÈCNIQUES

El material és tracta d'una aplicació que funciona de forma autònoma (entorns Widows 98) , no requereix cap tipus de formació prèvia, sols cal posar el CD-Rom a la disquetera i una vegada engegat el programa fer "clic" per obtenir una nova imatge - so estímulo. Cal disposar de targeta de so per poder escoltar les paraules "model".

Disposa de l'opció d'imprimir els fulls de registre i del registre avaluatiu. Si ens remeteu aquest últim a les adreces que us adjuntem podrem fer un tractament de les dades.

Tracta de ser breu per diferents motius:

- És un registre bàsic, és a dir, pressuposa que de la producció adequada d'aquests fonemes cal esperar un desenvolupament fonològic correcte a la parla.

- Deu ser motivador per captar l'atenció dels alumnes i obtenir la seva col·laboració de forma ràpida.
- Per obtenir un registre més exhaustiu per l'estudi d'alteracions en la producció, caldrà transcriure per escrit i/o mitjançant enregistraments i comparar amb "patrons normals", tant des de la vessant evolutiva com productiva.

4 SEQÜÈNCIA DE TREBALL:

Una vegada hem optat per un dels models de exploració / registre el procés serà:

- Full en blanc (Pantalla completa)
- Clic al ratolí → Imatge estímul.
- Clic al ratolí → Apareix la paraula escrita (reforç lector)
- Clic al ratolí → Paraula escrita + veu (Per provocar la repetició en cas que l'alumne no tinga domini de la lectoescriptura i /o reforç de la resposta obtinguda abans)
- El mestre A-L pot haver extret abans la impressió del full de registre per fer l'anotació corresponent.

Hem elegit el **suport informàtic** per diferents motius:

- ens permet una facilitat de manipulació dels continguts,
- un abaratiment dels costos,
- facilitat de transport,
- possibilitat d'introduir variables que motiven als alumnes per seguir (sons, efectes moviment a la presentació,....).
- Fet amb un suport de software d'ús comú, de fet es tracta d'una aplicació que no requereix cap coneixement ni preparació informàtica especial. És a l'abast de qualsevol usuari. El reeducador sols té que utilitzar-lo, no cal dedicar temps a preparar el funcionament.
- A banda és disposa d'uns fitxers per poder imprimir els models de registre i seguiments.
- Totes les pantalles es poden imprimir, amb la qual cosa aquell que ho crega més còmode ho pot passar a fulls.

5 INTERCANVI D'INFORMACIÓ

Com que aquest material ha estat elaborat inicialment com una eina de treball professional individual, el facilitar les condicions d'ús i difusió estan donades per la necessitat de intercanviar materials i recollir, elaborar informació que molts professionals tenim i al no compartir multipliquem esforços per fer el mateix.

Resta la tasca d'obtenir nombroses dades respecte a l'ús dels fonemes al llarg de l'evolució dels xiquets, per obtenir uns referents mínims que junt a altres variables es puga utilitzar com indicador de possibles alteracions a/de la parla, als processos de codificació i discriminació fonològica. Per construir la base de dades pertinent que ens permetrà fer l'estudi, cal remetre les dades a les següents adreces :

Tot aquell que col·labore enviant-nos dades rebrà el resultat a l'adreça de correu electrònic que ens indique; en cas de fer ús de les dades per qualsevol ús sempre figuraran les dades de tots els col·laboradors.

- Per al registre avaluatiu cal omplir sols les dades:

edat→ anys, mesos, **fonemes que articula correctament (+)**, **zona**:poble, comarca. L'única condició és que la família siga valencià parlant i el valencià siga la llengua vehicular, així com que no presente cap tipus d'alteració i/o disfunció de tipus cognitiu i/o lingüístic.

Este documento ha sido publicado en:

TIC@ula 2004.
Tecnologías de la Información y la Comunicación en el aula.
Tecnologies de la Informació i la Comunicació a l'aula.
Coordinación: Rosabel Roig Vila (Universidad de Alicante)
Edición: Instituto de Ciencias de la Educación, Universidad de Alicante
I.S.B.N.: 84-688-6710-1 (soporte CD-ROM)
Año y lugar: 2004, Alicante